

บทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโทรคมนาคมไทย
ตั้งแต่ พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2537

นางวิไล เคียงประดู่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-274-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE ROLES OF PRIVATE SECTOR IN THAI TELECOMMUNICATIONS
INDUSTRY BETWEEN B.E 2533 AND 2537**

Mrs.Wilai Keangpradoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-274-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโทรคมนาคมของไทย
ตั้งแต่ พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2537

โดย

นางวิไล เคียงประคู่

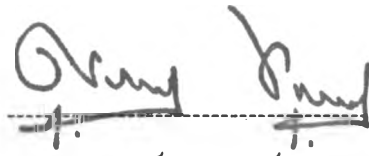
ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

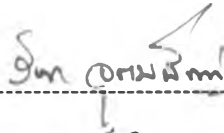
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิชา อุดมฉันท)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

วิไล เคียงประดู่ : บทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโทรคมนาคมไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2533 ถึง พ.ศ.2537 (THE ROLES OF PRIVATE SECTOR IN THAI TELECOMMUNICATIONS INDUSTRY BETWEEN B.E. 2533 AND 2537)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกาชะ:, 112 หน้า. ISBN 974-637-274-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงบทบาทของภาคเอกชนในการพัฒนาธุรกิจโทรคมนาคมไทย โดยแบ่งหัวข้อในการศึกษาออกเป็น นโยบายและแผนของรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม ศึกษาการดำเนินงานของภาคเอกชนและผลกระทบที่เกิดจากบทบาทของภาคเอกชน จากผลการศึกษาพบว่า

นโยบายและแผนของรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม นั้น รัฐมีนโยบายและแผนในการเพิ่มความเสรีในการดำเนินการ (Liberalization) อันเป็นขั้นตอนหนึ่งซึ่งในที่สุดก็จะนำไปสู่การ Privatisation ด้วยการเปิดโอกาสให้เอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจการเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในเรื่องการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานของระบบโทรคมนาคม โดยเฉพาะโทรศัพท์ เนื่องจากรัฐขาดแคลนเงินลงทุน ดิจิทัลกฎระเบียบที่เข้มงวด และระบบบริหารงานที่ขาดความคล่องตัว ทำให้ไม่สามารถขยายบริการให้ทันกับความต้องการได้

ในส่วนของภาคเอกชนที่เข้ามาลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านโทรคมนาคมมาก่อน จึงมองเห็นช่องทางและโอกาสที่จะทำธุรกิจที่ให้ได้กำไร และเมื่อเข้ามาดำเนินการแล้ว ยังส่งผลให้กิจการโทรคมนาคมของไทยพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วทั้งด้านบริการ ราคา เทคโนโลยี ความหลากหลาย และความทั่วถึงในการบริการ

นอกจากนี้เอกชนยังมีบทบาทในด้านการพัฒนาให้เกิดโอกาสสร้างความเท่าเทียมกันทางการสื่อสารและเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาในสังคม โดยนำเทคโนโลยีทางการสื่อสารไปพัฒนาการทางด้านต่างๆ

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

##c851300 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : PRIVATE SECTOR / THAI TELECOMMUNICATIONS INDUSTRY

WILAI KEANGPRADOO : THE ROLES OF PRIVATE SECTOR IN THAI
TELECOMMUNICATIONS INDUSTRY BETWEEN 1990-1994.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SIRICHAIRIKAYA 112 pp.

ISBN 974-637-274-2

The main objective of this research is to study the roles of private sector which influence the development of Thai telecommunications. The study is categorized into two main parts which involve the government policies and plans on telecommunications business and business operation of the private sector and its effect.

As for the government policies and plans on telecommunications business, the research found that the government would provide more opportunity for the private sector to join the business. This will help solve the short term problems which involve lack of fundamental structures of the telecommunications system especially telephone system. These problems are the result of shortage of government funds as well as the strict regulations and viscous management system. The government has therefore nor been able to expand the system to accommodate a fast growing customer demands.

Most of the investors from the private sector were highly knowledgeable and have had experiences in the field of telecommunications system before. They foresee future opportunities in terms of making more profits for the business. Their operations have also resulted in a fast developing telecommunications system in various areas including management, price, technology, wider range of offers and network expansion.

In addition, the private sector plays an important role in giving a chance for equalize the standards of communications. It acts as a catalyst to broaden the social development network by using the technology to enhance many development activities.

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต สิริ เสงี่ยมรุ่ง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... สิริ เสงี่ยมรุ่ง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ด้วยความกรุณาในการปรึกษาและเสียสละเวลาในการ
แก้ไขตรวจสอบงานวิจัยนี้จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์
ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิภา อุดมฉันทน์ ประธานกรรมการ
วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบ
พระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณบุญคณี ปลั่งศิริ ดร.ไพบูลย์ ลิ้มพยยอม ที่กรุณา
สละเวลาให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณเพื่อนๆ
ทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยในการทำวิจัยทั้งในส่วนของการเก็บข้อมูล ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ
ตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดาและครอบครัวของผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
คุณสมหวัง เคียงประดู่ ที่ให้กำลังใจในการศึกษาด้วยดีตลอดมา

วิไล เคียงประดู่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญแผนภูมิ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	11
วัตถุประสงค์.....	12
ขอบเขตการศึกษา.....	12
ข้อสันนิษฐาน.....	12
นิยามศัพท์.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
แนวคิดเรื่องระบบจากทฤษฎีเชิงกระบวนการระบบทั่วไป.....	14
แนวคิดเรื่องการ PRIVATIZATION.....	19
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
- แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4. นโยบายและแผนในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมของไทย.....	33
4.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6	
พ.ศ. 2530 – 2534.....	33
4.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7	
พ.ศ.2535 – 2539	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.3	40
4.4	41
4.5	45
4.6	48
4.7	
พ.ศ. 2533 – 2537	49
5.	60
5.1	61
5.2	68
5.3	72
5.4	76
5.5	86
5.5.1	86
5.5.2	88
6.	105
รายการอ้างอิง	111
ประวัติผู้เขียน	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ตารางแสดงรายละเอียดโครงการบริการร่วม ทศท. - เอกชน ระหว่าง พ.ศ. 2533 - 2539	50
2. ตารางแสดงรายละเอียดโครงการบริการร่วม กสท. - เอกชน ระหว่าง พ.ศ. 2533 - 2537	54
3. ตารางแสดงรายละเอียดโครงการบริการร่วมกระทรวงคมนาคม - เอกชน	56
4. ตารางแสดงรายละเอียดโครงการดาวเทียมไทยคม	62
5. ตารางแสดงวิวัฒนาการเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่เป็นพื้นฐานต่อระบบ โทรคมนาคมของโลก	87
6. ตารางแสดงวิวัฒนาการโทรคมนาคมของไทย	88